

kom mig, at det ærede Medlem fra Storehedinge (S. Scavenius) hævdede, at vi skulde sørge for at rejse Fæstninger, forsvare vor Neutralitet, saa længe vi kunne, indtil vore Venner komme og hjælpe os; thi de ville komme og hjælpe os. Men nu i Dag sigede, at disse bryde sig aldeles ikke om Danmark paa Søen. Men hvorfor skulde dog ikke ogsaa det samme være Tilfældet paa Landet, saa at vi der kunne komme bort fra den Angst for Krig og for Faren, den vedvarende Fare derfor og kunde arbejde nogenledes rolig. Hvis vi indrette vore Forhold fornuftig, tror jeg, at et lille Land som vort faar Lov til at arbejde i Fred, til at arbejde fornuftigt og hensigtsmæssigt. Jeg indrømmer, at jeg ikke har synderlig stor Indsigt i Handelsforhold, men jeg tror, at det vilde være heldigt, om Handelen kunde blive fremmet i dette Land, selv om det skal ske ved fremmed Kapital, og jeg mener, at man ikke af Frygt for Krig skal lade sig afstrække fra at ophjælpe Handelen i det hele. Jeg kan ikke se, at der heri skulde ligge nogen som helst Fare. Det er kun den bestandige Angst og Frygt for Krig, som vi have, der gør, at man bestandig gør alt muligt, for at kunne være med i en Krig, dersom det kommer dertil, i alt Fald gør det paa den Maade, at man bruger de fleste af Landets Penge til at skaffe den Slags Ting, som man overhovedet skal bruge, naar man skal i Krig. Af disse Grunde kan jeg ikke nære Frygt for, hvad der vil indtræde, naar vi fastholde Stillingen fra anden Behandling, og jeg agter derfor ikke at stemme for Forslaget under Nr. 1.

Vajer: Spørgsmaalet om, hvor vidt man skal stemme for eller imod Forslaget under Nr. 1, afhænger ene af, hvilken Tro man har paa Folkereftens Udvikling og Fremskridt. Det er ganske rigtigt, som den ærede Justitsminister har sagt, at nogen fuldstændig Betryggelse giver Folkereftten ikke, men for saa vidt adstiller den sig ikke fra anden Ret. Anden Ret kan ogsaa kræntes: Grundloven og Privatretten kunne kræntes; der er Straf for Tyveri, men dog stjæles der hver Dag. Det principielle med Hensyn til om man vil stemme for eller imod Forslaget under Nr. 1, er, om man vil hjælpe Folkereftten frem eller ej, om man vil slutte sig til dens Side, som vil gøre det vanskeligt, at Folkereftten kræntes eller ej. I den Henseende skal jeg fremføre et lille historisk Træk, som netop faar i nøje Forbindelse med, hvad vi her tale om. Det gælder jo her en Udvidelse af Sætningen: Frit Skib, frit Gods. Den Sætning har haft meget

ondt ved at trænge igennem, har behøvet lang Tid dertil. Jeg kan sige, at Danmark virkelig i en vis Forstand her er gaaet i Spidsen. Den blev fremsat den 28de Februar 1780 af den største Udenrigsminister, vi have haft, Bernstorff, den er hans Værk, hans oprindelige Ide. Det kan ogsaa siges, at Danmark har lidt derfor. Det var den 2den April 1801, som det ærede Medlem fra Storehedinge (S. Scavenius) fremdrog, men jeg vil sige med det samme, at jeg tror, at man kan ikke bringe dette Stræmmebillede frem i den Henseende; thi 1801 kunde vi have undgaaet, hvis vi havde fulgt den samme Grev Bernstorffs Raad i en Note, som han skrev til vor Gesandt i Paris, kort før han døde, at Neutralitet skulde man ikke have for det enkelte Tilfælde kort i Tervejen; thi da kunde det være en Fornærmelse mod dem, der søgte ens Forbund, men vedvarende Neutralitet skulde man have. Havde man holdt sig dertil, er jeg overbevist om, at Danmark kunde have holdt sig neutralt i 1801. Men nu kommer jeg til denne Sætning: Frit Skib, frit Gods. Den blev, som det er sagt, i Teorien slaaet fast ved en Deklaration af 1856, men som det ligeledes er blevet sagt, vilde nogle Stater ikke gaa med, blandt andre ikke Nordamerika, fordi Skridtet ikke var stort nok — det vilde have al Ejendom til Søs beskyttet — Spanien og Mexiko, men ikke desto mindre have disse Stater senere i Praksis godfændt, hvad de ikke vilde være med til i Teorien. Jeg skal nævne min Kilde, det er „Tidskrift for Søvesen“ — det er jo Søvesen, vi her tale om. I juridisk Forening holdt Kriminalretsprofessor H. Paulsen den 27de Januar 1886 et Foredrag om Pariserdeklarationen af 1856, hvilket er refereret i „Tidskrift for Søvesen“ samme Aar, og der er der paa Side 80 gjort opmærksom paa angaaende disse Sætninger, af hvilke den ene var den om frit Skib, frit Gods, at den havde staaet sin Prøve i de Krige, der vare førte senere, og at Nordamerika og Spanien havde udtrykkelig erklæret, at de vedkendte sig dem, saa at de nu maatte antages at være endelig erobrede for den almindelige Folkereft. Jeg beklager, at det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgtres (Bluhme) ogsaa blev bange for Stræmmebilledet fra det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgtres (S. Hage), og det kan jeg kun forklare paa samme Maade, som jeg selv undertiden har den samme Fornærmelse som en gammel Trompeterhest, naar den hører Signalet til hurtig Udrykning. Det var Hensynet til Søofficererne, og det er ikke smigrende for Søofficererne, at de ikke ere tilstrækkelig be-